

Прилог 3 – Предметни програми

Прилог бр. 3		Предметна програма од втор циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Техники на научно-истражувачката работа			
2.	Код	4FF201521			
3.	Студиска програма	Македонска филологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет – Штип Катедра за македонски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор циклус			
6.	Академска година / семестар	Прва година Втор семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Проф. д-р Виолета Димова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да се оспособат за изработка на научен (магистерски или докторски) труд од областа на филологијата. Да се усвојат техниките на научна работа и да се запознаат основните методологии на истражување и создавање научен труд. Целта на овој курс е да се запознаат студентите со методите и технологија за истражување и професионална работа, како и важноста на објавување на резултатите од нивните истражувања. Како важен предуслов за успешна научна работа е пребарувањето на релевантна литература за актуелни проблеми и изработка на план за истражување и тоа каде да се објавуваат научни работа</p>				
11.	<p>Содржина на предметната програма: Дефиницијата на науката и научна работа. Научно истражување - поим. Логика на научното истражување. Техники на научното истражување. Процедури на научното истражување. Анализа и синтеза. Хипотези. Класификација и дефиниција. Правила на дефинирање. Статистички методи. Заклучување по веројатност. Цитирање. Комуникација во науката. Парадигмата на современите средства за комуникација во науката. Истражување и научни истражувања. Класификација на научните методи. Методи на научно истражување во областа на техничките науки. Technology Research. Елементи на научна работа. Структурата на научните и техничките работи. Весник како клучен медиум во научна комуникација. Секундарни извори на информации. Соодветни бази на податоци: Chemical Abstracts, World Textile, Compendex, Science Citation Index (SCI-expanded), JCR - Journal Citation Index – вреднување. Забелешка Индекс - евалуација. Барање на релевантни бази на податоци. Комплетни текст бази на податоци - ScienceDirect, ScienceDirect, Springer, Wiley, Blackwell, и сл. Оценување на научна работа.</p>				
12.	Методи на учење: предавања, вежби, проектна задача, консултации.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа			
14.	Распределба на расположивото време	30+30+30+30+60 = 180 часа (2+2+1)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава. (15 недели x 3 часа = 45 часа)	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа. (15 недели x 2 часа = 30 часа)	30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	60 часа	
		16.3.	Домашно учење - задачи	75 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови и устен испит		30 поени	

	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)	50 поени
	17.3.	Активност и учество	20 поени
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)
		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)
		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	50 % од изработена проектна задача (презентација: писмена и усна) – 50 поени.	
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација	

22.	Литература				
	Задолжителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.1.	1.	Terry Eagleton	Književna teorija	SNL, Zagreb	1987
	2.	Silobrčić, V.	Kako sastaviti, objaviti i ocijeniti znanstveno djelo	Zagreb	2003
	3.	Коен, Морис Нејгел, Ернест	Увод у логику и научни метод	Јасен, Београд	2006
	Дополнителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.2.	1.	Панзова, Виолета	Науката како занает	Филозофски факултет	2003
	2.	Beker, Miroslav	Suvremene književne teorije	Matica Hrvatska, Zagreb	1999
	3.	Umberto Eko	Kako se pise diplomski rad	Narodna knjiga/Alfa, Beograd	2000

Прилог бр. 3		Предметна програма од втор циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Македонска современа книжевност			
2.	Код	4FF201221			
3.	Студиска програма	Македонска филологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет – Штип Катедра за македонски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор циклус			
6.	Академска година / семестар	Прва година Прв семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	8
8.	Наставник	Проф. д-р Ранко Младеноски Проф. д-р Луси Караниколова-Чочоровска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции):				

	<p>Кандидатите да стекнат познавања од областа на македонската современа книжевност во сите нејзини појавни форми - проза, поезија и драма.</p> <p>1. Оспособување за познавање на културно-општествените прилики во кои се развива македонската современа книжевност – проза, поезија и драма.</p> <p>2. Развивање вештини за синтетичко-аналитичко и критичко-творечко мислење преку работата врз конкретни текстови и од македонската современа проза и од македонската современа поезија и од македонската современа драма.</p> <p>3. Поврзување на знаењата од другите литературни дисциплини преку употреба на веќе усвоената книжевно-теориска терминологија со што се развива и се поттикнува вештината за изучување и проследување на македонската современа книжевност во контекст на јужнословенските, но и на балканските литератури.</p>			
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>1. Македонскиот современ расказ (конституција на жанрот, македонскиот расказен дискурс од Кочо Рацин до постмодерната генерација); Македонскиот современ роман (конституција на жанрот, македонскиот романескнен дискурс од Славко Јаневски до постмодерната генерација); Интерпретација и стилска анализа на конкретни прозни текстови: расказите на Кочо Рацин, Димитар Солев, Драги Михајловски, Венко Андоновски, Славчо Ковилоски.</p> <p>2. Македонската битова драма (конституција на жанрот; битовскиот драмски простор, време и лица); Македонска современа драма: модернизам; од модерна кон постмодерна драма; најнови тенденции); Интерпретација и стилска анализа на конкретни драмски текстови: драмите на Васил Иљоски, Коле Чашуле, Горан Стефановски, Венко Андоновски.</p> <p>3. Македонскиот поетски дискурс од Кочо Рацин до постмодерната генерација; Редифиниции на периодизациите на македонската поезија; Метафоричко-метонимиско структурирање на македонската современа песна; Интерпретација на конкретни поетски текстови: поезијата на Кочо Рацин, Блаже Конески, Гане Тодоровски, Петре М. Андреевски, Петар Т. Бошковски, Игор Исаковски, Славе Ѓорго Димоски.</p>			
12.	Методи на учење: предавања, вежби, проектна задача, консултации.			
13.	Вкупен расположив фонд на време	8 ЕКТС x 30 часа = 240 часа		
14.	Распределба на расположивото време	45+30+30+60+75 = 240 часа (3+2+2)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава. (15 недели x 3 часа = 45 часа)	45 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа. (15 недели x 2 часа = 30 часа)	30 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа
		16.2.	Самостојни задачи	60 часа
		16.3.	Домашно учење - задачи	75 часа
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови и устен испит	30 поени	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)	50 поени	
	17.3.	Активност и учество	20 поени	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	50 % од изработена проектна задача (презентација: писмена и усна) – 50 поени.		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација		

22.	Литература				
22.1.	Задолжителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Миодраг Друговац	Историја на македонската книжевност XX век	Мисла, Скопје	1990
	2.	Георги Сталев	Историја на македонската книжевност, 2	Институт за македонска литература, Скопје	2004
	3.	Христо Георгиевски	Македонскиот роман 1952 – 1982	Мисла, Скопје	1983
	Дополнителна литература				
22.2.	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Александар Алексиев	Низ литературното минато и сегашноста	Култура, Скопје	1984
	2.	Вецо Домазетовски	Структуралните специфичности на современиот македонски роман 1952 – 1980	Македонска книга, Скопје	1988
	3.	Венко Андоновски	Дешифрирања	Штрк, Скопје	2000

Прилог бр. 3		Предметна програма од втор циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Книжевни теории			
2.	Код	4FF201721			
3.	Студиска програма	Македонска филологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет – Штип Катедра за македонски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор циклус			
6.	Академска година / семестар	Прва година/ Втор семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Проф. д-р Ранко Младеноски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Кандидатите (студентите од втор циклус на студии) се запознаваат со општите дијахрониски особености на книжевните теории, како и со современите синхрониски методи на интерпретација на книжевниот дискурс во сите литературни родови и видови. Посебен акцент се става врз континуитетот во историскиот развој на книжевните теории во рамките на науката за литературата, почнувајќи од античкиот период па сè до современите аспекти на интерпретација на литературно-уметничкиот текст. Исто така, кандидатите се едуцираат во однос на синхрониските белези на книжевните теории при што се тргнува од најпродуктивните семиолошко-структуралистички проучувања на книжевниот дискурс како уметнички текст. Се земаат предвид и теориите за суштинската важност на културниот идентитет како доминантен белег на модерните текови во европската и во светската книжевно-уметничка и книжевно-теориска мисла. Потенцијалот за симбиоза на книжевно-теориските модели од разни епохи ќе го поттикне и				

	ќе го развие креативниот дух кај кандидатите при што таа иновативна енергија ќе биде насочена кон адаптација на литературно-теорискиот инструментариум кон секој одделен уметничко-литературен дискурс. Основната интенција на овој курс од вториот циклус на студии ќе биде постдипломците да се оспособат да ги применуваат познатите тези од книжевните теории со еден сопствен креативен приод што најмногу ќе зависи од карактерот на апликативниот книжевен материјал што се интерпретира.				
11.	Содржина на предметната програма: I. ДИЈАХРОНИЈА: Корените на книжевните теории; античка поетика; Платон vs. Аристотел / диегезис vs. мимезис; Позитивизам; Формализам; Структурализам; Постструктурализам; Постколонијална теорија; Современи стилски формации во уметничката литература; Постмодернизам (македонски и светски искуства). II. СИНХРОНИЈА: Семиологијата и книжевните теории; Семиологијата во општата лингвистика - генерални детерминанти; Полисемија на книжевниот дискурс; Поливалентност на книжевниот дискурс; Асемантизација на поетскиот дискурс; Драматургија; Драма vs. театар; Синкретизмот на драмскиот текст; Драма во драма / дискурс во дискурс; Постколонијализам - културни идентитети vs. уметничката литература; Култура - поим; Културни семиосфери; Алтеритет - Другиот/ Другоста; Хибридни културни идентитети / Интеракција; Симбиоза на книжевно-теориските модели; Апликативни адаптации на книжевно-теорискиот инструментариум.				
12.	Методи на учење: Предавања, вежби, проектна задача, индивидуални вежби, домашна работа, консултации со професорот.				
13.	Вкупен расположлив фонд на време		6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа		
14.	Распределба на расположливото време		30+30+30+30+60 = 180 часа (2+2+1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава. (15 недели x 2 часа = 30 часа)	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа. (15 недели x 2 часа = 30 часа)	30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа	
		16.3.	Домашно учење - задачи	60 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови и устен испит			30 поени
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			50 поени
	17.3.	Активност и учество			20 поени
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	50 % од изработена проектна задача (презентација: писмена и усна) – 50 поени.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач

22.2.	1.	Вангелов Атанас (приредувач и преведувач)	Теорија на прозата	Детска радост, Скопје	1996	
	2.	Андоновски Венко	Обдукција/абдукција на теоријата	Галикул, Скопје	2011	
	3.	Biti Vladimir	Pojmovnik suvremene književne teorije	Matica hrvatska, Zagreb	1997	
	4.	Дикро Освалд, Тодоров Цветан	Енциклопедиски речник на наиките за јазикот 1,2	Детска радост, Скопје	1994	
	Дополнителна литература					
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Србиновска Славица	Низ призмата на другиот	Сигмапрес, Скопје	2003	
	2.	Hirš Erih	Načela tumačenja	Nolit, Beograd	1983	
	3.	Шолте, Јан Арт	Глобализација	Академски печат, Скопје	2008	
	4.	Саид Едвард	Ориентализам: западни концепции за Ориентот	Магор, Скопје	2003	
5.	Караниколова- Чочоровска Луси	Описот во прозата	Самостојно издание, Скопје	2011		
6.	Младеноски Ранко	Теорија на книжевноста	Универзитет „Гоце Делчев“, Штип	2018		

Прилог бр. 3		Предметна програма од втор циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Семиотика на поезијата			
2.	Код	4FF202621			
3.	Студиска програма	Македонска филологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет – Штип Катедра за македонски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор циклус			
6.	Академска година / семестар	Прва година/ Втор семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Проф. д-р Ранко Младеноски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Кандидатите се запознаваат со семиотиката на стихотворната книжевност како специфична форма на литературата како уметност. Особено внимание ќе биде посветено на интерпретацијата на поетските структури и тоа на сите рамништа – фонолошкото, морфолошкото, прозодиското, лексичко-семантичкото, логичкото. Исто така, ќе бидат посочени фундаменталните версификациски особености на поезијата. Постдипломците ќе ги совладаат книжевно-теориските постулати за анализа на поезијата при што ќе се надградува нивниот креативен дух во рамките на интерпретацијата на стихотворниот книжевен дискурс.				
11.	Содржина на предметната програма: Семиотика – поим; Поезија – поим; Местото на поезијата во книжевноста; Поезијата во рамките на книжевните родови и видови; Дијакронискиот аспект на поезијата (појава и историски развој); Синхрониските аспекти на поезијата; Версификација (метрика) – општ преглед; Основни аналитички нивоа за толкување на поезијата; Фонолошко ниво; Морфолошко ниво; Прозодиско ниво; Лексичко-семантичко ниво; Синтаксичко ниво;				

	Логичко ниво; Метаболи – класификација/ групи; Клучни метаболи – метафора, метонимија. Асемантизмот во поетските структури.				
12.	Методи на учење: Предавања, вежби, проектна задача, индивидуални вежби, домашна работа, консултации со професорот.				
13.	Вкупен расположлив фонд на време		6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа		
14.	Распределба на расположливото време		30+30+30+30+60 = 180 часа (2+2+1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава. (15 недели x 2 часа = 30 часа)	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа. (15 недели x 2 часа = 30 часа)	30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа	
		16.3.	Домашно учење - задачи	60 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови и устен испит		30 поени	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		50 поени	
	17.3.	Активност и учество		20 поени	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	50 % од изработена проектна задача (презентација: писмена и усна) – 50 поени.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Лотман М. Јуриј	Структурата на уметничкиот текст	Македонска реч, Скопје
		2.	Андоновски Венко	Обдукција/абдукција на теоријата	Галикул, Скопје
		3.	Biti Vladimir	Pojmovnik suvremene književne teorije	Matica hrvatska, Zagreb
	4.	Дикро Освалд, Тодоров Цветан	Енциклопедиски речник на науките за јазикот 1,2	Детска радост, Скопје	
	22.2.	Дополнителна литература			
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Hirš Erih	Načela tumačenja	Nolit, Beograd
2.		Сталев Георги	Македонскиот верс	Македонска книга, Скопје	
3.	Младеноски Ранко	Теорија на поезијата	Универзитет „Гоце Делчев“, Штип		

Прилог бр.3		Предметна програма од втор циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Описот во современата македонската литература			
2.	Код	4FF201821			
3.	Студиска програма	Македонска филологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	УГД, Филолошки факултет, Катедра за македонски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор циклус			
6.	Академска година / семестар	I година II семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Проф. д-р Луси Караниколова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции): Магистрантот ги проширува и продлабочува своите знаења од областа теорија на литературата, особено од полето на наратологијата и по однос на, со векови запоставуваниот дијегетски аспект-декрипцијата. Целта на овој курс е магистрантите да се оспособат за дескриптивна анализа на наративен, особено романсиерски текст, според принципот: ДЕСКРИПТИВНА ТИПОЛОГИЈА, „КУТИЈА СО ФОТОГРАФИИ—, „МОДЕЛ НА СВЕТ— И ДЕСКРИПТИВНА МИКРОСТРУКТУРА. Апликацијата ќе се врши врз основа на 5 романи од современата македонска литература: „Кратката пролет на Моно Самоников— од Д. Солев, „Време на молчење— од Т. Георгиевски, „Две Марији— од Славко Јаневски, „Последните селани— од Петре М. Андреевски и „Големата вода— од Живко Чинго.</p>				
11.	<p>Содржина на предметната програма: -Класификациите на Платон, Аристотел и античката реторика за теоријата на раскажувањето; -Еволуцијата на теоријата на описот од класицизмот до европскиот 20 век; -Рускиот формализам за описот; -Францускиот структурализам за описот; -Филип Амон, најпосветениот проучувач на категоријата-опис; -Македонската книжевна критика за описот -Описна експертиза: дескриптивна типологија, „кутија со фотографии—, „модел на свет—, „дескриптивна микроструктура—</p>				
12.	Методи на учење: предавања, вежби, истражувачки активности				
13.	Вкупен расположив фонд на време		6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа		
14.	Распределба на расположивото време		30+30+30+30+60 = 180 часа (2+2+1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа	
		16.3.	Домашно учење	60 часа	
17.	Начин на оценување				30
	17.1.	Тестови			

	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)	50
	17.3.	Активност и учество	20
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	Не положил
		од 51 до 60 бода	6 (шест)
		од 61 до 70 бода	7 (седум)
		од 71 до 80 бода	8 (осум)
		од 81 до 90 бода	9 (девет)
		од 91 до 100 бода	10 (десет)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби	
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација	

Литература					
22.1.	Задолжителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Луси Караниколова	Описот во прозата	Авторско издание, Скопје	2011
	2.	Луси Караниколова	Наратоструктури Читања	Галикул, Скопје	2012
	3.	Атанас Вангелов	Теорија на прозата	Детска радост, Скопје	1994
	4.	Атанас Вангелов	Отсутноста-реч	Lettre internationale, бр. 2 , Скопје	1996
	5.	Vladimir Biti- priređio	Suvremena teorija priповijedanja	Globus Zagreb	1992
	6.	Hamon, Philippe	The description of indescribable; Raport of communication of the Hugo group;	Literature and civilization of the XIX century, May, 19,1990; www.smeghobs.co. uk/PhilippeHamon- Ladeskriptionlittaire- 473-962-170-5.html	1990
22.2.	Дополнителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов.	Издавач	Година
	1.	Chatman, Seymour	Story and Discourse	Ithaca and London, Cornell University Press,	1989
	2.	Barthes, Roland	L' effet de réel - Le bruissement de la langue	Paris, aux Editions du Seul,	1984
3.	Аристотел	За поетиката	Култура, Наша книга, Комунист, Мисла, Скопје	1979	

Прилог бр.3		Предметна програма од втор циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Реторика			
2.	Код	4FF202721			
3.	Студиска програма	Македонска филологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	УГД, Филолошки факултет, Катедра за македонски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор циклус			
6.	Академска година / семестар	I година II семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Проф. д-р Луси Караниколова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Магистрантот ги проширува и продлабочува своите знаења од областа на историјата, теоријата и практиката на општата и современата реторика и комунологијата. Тоа денеска е од особено значење, зашто знаењата ќе му послужат во различните деловни области.				
11.	Содржина на предметната програма: -Поим, видови и значење на реториката; -Реториката-вештина, уметност или наука? -Демостен и Цицерон-античка грчка и римска реторика; -Средновековна реторика; -Беседничката теорија на Американецот Карнеги; -Модерната реторика -Општа реторика-три категории: говорник, аудиториум и говор; -Цели на беседата-судски, епидеиктички и политички говор; -Импровизиран говор; -Стил на беседата; -„Пречки во говорот— -За техниките на интерперсоналното комуницирање; -Интерперсонална комуникациска компетенција; -Општествени вештини-когнитивни и бихевиористички -Техники на конверзација; Техники на убедување (=персуазија); Техники на слушање; Техники на поставување прашања; Техники на невербална комуникација.				
12.	Методи на учење:предавања, вежби, истражувачки активности				
13.	Вкупен расположив фонд на време		6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа		
14.	Распределба на расположивото време		30+30+30+30+60 = 180 часа (2+2+1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава		30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа		30 часа

16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа
		16.3.	Домашно учење	60 часа
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		30
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)		50
	17.3.	Активност и учество		20
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	Не положил
			од 51 до 60 бода	6 (шест)
			од 61 до 70 бода	7 (седум)
			од 71 до 80 бода	8 (осум)
			од 81 до 90 бода	9 (девет)
			од 91 до 100 бода	10 (десет)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација		

Литература					
22.1.	Задолжителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Луси Караниколова	Реторика	<i>Авторизирани предавања</i> , Европски универзитет Република Македонија, Скопје	2011
	2.	Луси Караниколова	Техники на усно и писмено изразување	Европски универзитет Република Македонија, Скопје	2010
	3.	Аристотел	Реторика	Македонска книга, Скопје	2002
	4	Обрад Станојевиќ и Сима Аврамовиќ	Ars Retorica, Вештина беседништва	Sluzbeni list SRJ, Beograd	2002
	5	Јуриј В. Рождественски	Принципите на современата реторика	Македонска реч, Скопје	2006
22.2.	Дополнителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов.	Издавач	Година
	1.	Zoric Tomic	Komunikologija	Cigoja Beograd	2003

	2	Tijana Mandic	Komunikologijapsihologija komunikacije	Clio, Beograd	2003
--	---	---------------	--	---------------	------

Прилог бр.3		Предметна програма од втор циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Сказновидното во македонската книжевност за деца			
2.	Код	4FF202021			
3.	Студиска програма	Македонска филологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет - Штип Катедра за македонски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор			
6.	Академска година / семестар	Прва година Втор семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Проф.д-р Јованка Денкова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Магистрантот да се оспособи за научно-истражувачка работа преку продлабочено проучување на категоријата чудесно/бајковито/сказновидно во македонска книжевност за деца				
11.	Содржина на предметната програма: Проучување и истражување на сказновидното како категорија и неговите манифестации, преплетувања со другите книжевни жанрови. Сето тоа ќе се елаборира преку експлицитни и еклатантни примери од современата македонска книжевност за деца.				
12.	Методи на учење: предавања, вежби, истражувачки активности, индивидуални вежби, консултации со професорот и сл.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа			
14.	Распределба на расположивото време	30+30+30+30+60 = 180 часа (2+2+1)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа)	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 2 часа = 30 часа)	30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа	
		16.3.	Домашно учење	60 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови и устен испит		30 поени	
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)		50 поени	
	17.3.	Активност и учество		20 поени	
18.				до 50 бода	5 (пет) (F)

	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	од 51 до 60 бода	6 (шест) €
		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби	
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација	

22.	Литература					
22.1.	Задолжителна литература					
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
	1.	Владимир Проп	Народна бајка у модрењој књижевности	Нолит, Београд	1978	
	2.	Александар Прокопиев	Патувањата на сказната	Скопје, Магор	1997	
	3.	Владимир Проп	Морфологија бајке	Просвета, Београд	1982	
	4.	Јованка Денкова	Сказновидното во македонската книжевност за деца	Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип	2015	
	5.	Јованка Денкова	Неколку навраќања кон детството	Самостојн издание, Штип	2017	
	6.	Јованка Денкова	Чудесното и реалистичното во прозата на Глигор Поповски	Муза, Скопје	2020	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.		Александар Поповски	Сказната и расказот во македонската литература за деца	Современост, Скопје, бр.9	1984	
2.		Александар Прокопиев	Сказната и магијата	Современост, Скопје, бр.10	1984	
3.	Александар Прокопиев	Мит-бајка	Дело, бр.3-4	1989		

Прилог бр.3		Предметна програма од втор циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Реалистична македонска проза за деца			
2.	Код	4FF202121			
3.	Студиска програма	Македонска филологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет Катедра за Македонски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор			
6.	Академска година / семестар	Прва година Втор семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Проф.д-р Јованка Денкова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): 1. Способност за определување и разликување на карактеристиките на жанровската припадност на македонската и јужнословенската литература за деца. 2. Способност за продлабочена и продолжена рецепција на литературата за деца. 3.Согледување на теориските поставки на реалистичната книжевност за деца.				
11.	Содржина на предметната програма: Жанрови во литературата за деца, категоријата реалистично преку претставници од современата македонска книжевност за деца и млади.				
12.	Методи на учење: предавања, вежби, истражувачки активности, консултации со професорот.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа			
14.	Распределба на расположивото време	30+30+30+30+60 = 180 часа (2+2+1)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава(15 недели x 2 часа = 30 часа)	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа(15 недели x 2 часа = 30 часа)	30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа	
		16.3.	Домашно учење	60 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		30 поени	
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)		50 поени	
	17.3.	Активност и учество		20 поени	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)
			од 51 до 60 бода		6 (шест) €
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)

		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби	
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација	

22.	Литература				
	Задолжителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.1.	1.	Филип Амон	За еден семиологиски статус на ликот (во кн.Теорија на прозата, предговор Атанас Вангелов)	Детска радост, Скопје	1996
	2.	Венко Андоновски	Структурата на македонскиот реалистичен роман	Детска радост, Скопје	1996
	3.	Ангелина Бановиќ-Марковска	Интерпретативни стратегии	Ѓурѓа, Скопје	1999
	4.	Јованка Денкова	Реалистична македонска проза за деца	Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип	2014
	5.	Јованка Денкова	Чудесното и реалистичното во прозата на Глигор Поповски	Муза, Скопје	2020
	Дополнителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.2.	1.	Јадранка Владова	Литература за деца	Ѓурѓа, Скопје	2001
	2.	Миодраг Друговац	Македонската книжевност за деца и младина	Детска радост	1996
	3.	Мурис Идризовиќ	Македонската книжевност за деца	Наша книга	1988

Прилог бр. 3		Предметна програма од втор циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Македонската книжевност за деца и млади			
2.	Код	4FF202821			
3.	Студиска програма	Македонска филологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет – Штип, Катедра за Македонски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор			
6.	Академска година / семестар	Прва година Втор семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Проф. д-р Јованка Денкова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): 1. Способност за определување и разликување на карактеристиките на жанровската припадност на македонската литература за деца. 2. Способност за продлабочена и продолжена рецепција на литературата за деца.				
11.	Содржина на предметната програма: Периодизација и класификација во македонската книжевност за деца и младина, жанрови во литературата за деца.				
12.	Методи на учење: предавања, вежби, истражувачки активности				
13.	Вкупен расположив фонд на време	6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа			
14.	Распределба на расположивото време	30+30+30+30+60 = 180 часа (2+2+1)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава. (15 недели x 3 часа = 45 часа)	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа. (15 недели x 2 часа = 30 часа)	30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа	
		16.3.	Домашно учење	60 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			30 поени
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)			50 поени
	17.3.	Активност и учество			20 поени
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60 % успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби.			

20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација

22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Миодраг Друговац	Македонската книжевност за деца и младина	Детска радост	1996
		2.	Мурис Идризовиќ	Македонската книжевност за деца	Наша книга	1988
	3.	Миодраг Друговац	Кон македонската книжевна синтеза	Македонска книга, Скопје	1990	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Јадранка Владова	Литература за деца	Ѓурѓа, Скопје	2001
		2.	Натка Мицковиќ	Детето и литературата за деца	Македонска книга, Скопје	1985
3.		Миодраг Друговац	Повоеени македонски писатели 2	Наша книга, Скопје	1986	
	4.	Блаже Китанов	Импресии и погледи	Скопје, Глобус	1995	
	5.	Воја Марјановиќ	Во просторот на свежината	Наша книга, Скопје	1972	

Прилог бр.3		Предметна програма од втор циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Од фолклорот до новата македонска книжевност			
2.	Код	4FF201121			
3.	Студиска програма	Македонска филологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет - Штип Катедра за македонски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор циклус			
6.	Академска година / семестар	Прва година Прв семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	8
8.	Наставник	Проф.д-р Јованка Денкова Доц. д-р Ана Витанова – Рингачева			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			

10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции): Магистрантот ги проширува и продлабочува своите знаења од македонската народна книжевност, историјата на македонската литература од 9 до 19 век. Целта е да се направи пресек на развојот на книжевната мисла од фолклорот како основа на целокупната книжевност, па сè до појавата на првите трудови на македонските книжевни дејци. Посебен акцент се става на македонските собирачи и нивната дејност во подигнување на македонската национална свест, како и влијанието на фолклорт врз целокупната преродбена активност на македонските преродбеници. Курсот ќе ги опфати: Кирилometодиевскиот период, црковнословенскиот период, Преродбата, просветителството и културниот развој на македонскиот 19 век, учебникарите, собирачите и нивната дејност во функција на македонската национална преродба, со посебен акцент на Зборникот на Миладиновци, како и литературната дејност во Македонија преку творештвото на: Цинот, Жинзифов, основоположникот на македонската уметничка поезија-Константин Миладинов, најголемиот поет на македонскиот литературен 19 век-Григор Прличев; улогата на Лозарите; значењето на Мисирковата книга „За македонските работи— .Магистрантот да се оспособи за научно-истражувачка работа преку продлабочено проучување на македонска книжевност во рамките на македонската култура.</p>			
11.	<p>Содржина на предметната програма: Кирилometодиевскиот период и Кирилometодиевската традиција во Македонија; -Дамаскинарите и првите публикувани текстови на македонски народен јазик; Македонската народна книжевна традиција; Гenezата на македонските народни умотворби; Собирачите на македонската народна книжевност (Цепенков, Шапкарев, Верковиќ, Караџиќ итн); Просветителството и прва генерација македонски писатели (Ј. Крчоски и К. Пејчиновиќ)-книжевноисториско значење; -Т. Синаитски и неговата печатница -Културниот работник Јордан Хаџи Константинов-Цинот; -Рајко Жинзифов (поезија и расказот „Прoшeдба—, обид за конституирање на македонската кратка раскажувачка проза) -Значењето на Зборникот на браќата Миладиновци; -Константин Миладинов, основоположник на македонската уметничка поезија; -Григор Прличев „Сердарот— и „Скендербег— -Лозарите и списанието „Лоза— во Софија -Крсте Петков Мисирков-улога и значење.</p>			
12.	<p>Методи на учење: предавања, вежби, истражувачки активности, индивидуални вежби, консултации со професорот и сл.</p>			
13.	Вкупен расположив фонд на време	8 ЕКТС x 30 часа = 240 часа		
14.	Распределба на расположивото време	45+30+30+60+75 = 240 часа (3+2+2)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 3 часа = 45 часа)	45 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 2 часа = 30 часа)	30 часа

16.	Други форми на активности		16.1.	Проектни задачи	30 часа
			16.2.	Самостојни задачи	60 часа
			16.3.	Домашно учење	75 часа
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови и устен испит		30 поени	
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)		50 поени	
	17.3.	Активност и учество		20 поени	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)
			од 51 до 60 бода		6 (шест) €
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација		

22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1.	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Вера Стојчевска-Антиќ	Средновековна книжевност	Детска радост, Скопје	1997
		2.	Марко Китевски	Историја на македонскиот фолклор	Гирланда Скопје	2014
		3.	Кирил Пенушлиски	Одбрани фолклористички трудови	Македонска книга, Скопје	1988
		4.	Albert B. Lord	Ревас прџа/кн. 1	Idea (edicija: XX vek), Beograd	
		5.	Геоги Сталев	Македонска книжевност 19 век	Институт за македонска литература	2001
	Дополнителна литература					
	22.2.	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Н.Анастасова-Шкрињариќ	Фолклорологија	Табернакул, Скопје	2016

		Миладиновци	Зборник на народни песни	Култура, Скопје	2008
	2.	Гане Тодоровски	Книга за Цинот	Матица, Скопје	2004
	3.	Гане Тодоровски	Книга за Прличев	Штрк, Скопје	2002
	4.	Валентина Миронска Христовска	Просветителството во Македонија	ИМЛ	2005

Прилог бр. 3		Предметна програма од втор циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Теории за првобитните религиозни искуства			
2.	Код	4FF202521			
3.	Студиска програма	Македонска филологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет – Штип, Катедра за македонски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор циклус			
6.	Академска година / семестар	Прва година/ Втор семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Доц. д-р Ана Витанова - Рингачева			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Целта е запознавање со теориско-методолошките поими кои се однесуваат на познатите теории за карактерот на првобитните религиозни искуства на човекот. Курсот ги афирмира познатите теории на големите анрополози кои во древните религиозни искуства ги бараат корените на развојот на религиозните идеи. Анимистичкиот поглед на свет подразбира одухотворување на предметите и појавите во природата, од него подоцна ќе се развие позната идеја за душата и нејзиниот двојник. Магистрантите ќе се запознаат со култот кон мртвите предци како основа за развој на култот кон природата. Во фазата кога човекот не може да се одвои од природата се јавува верувањето дека едно племе или народ е митски сродно со некоја растителна или животинска појава. Особено ќе се потенцира шаманизмот како религиозен феномен кој, иако, не успеал да се издигне на степен на доминантна религија, сепак оставил свои траги во сите денешни големи религии. Курсот ќе ги насочи слушателите кон заклучокот дека т.н. „верски плурализам“ или првобитната полидоксија како најстар религиозен облик.				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Анимистичката теорија на Е. Тајлор (идејата за душата) – анимизмот како појдовна точка и најстара форма на религиозното мислење; идејата за душите на предците и развојот на култот кон предците; примитивното примиање на душата; идејата за „органска“ и „неорганска“ душа. 2. Тотемизмот како најстар облик на верување или најрана форма на религиозно мислење карактеристична за родовското уредување; Теории за генезата на тотемизмот (Номиналистичка теорија; Социолошка теорија; Психолошка теорија). Разгледување на тотемот како заштитник на митскиот предок; поврзаноста на тотемизмот со езогамијата (инцестот); Теоријата на Фројд за „тотем и табу“; Остатите од тотемизмот (тотемитовите како реликти во народната традиција)				

	3. Шаманизмот како првобитен облик на религија; Генеза на шаманизмот; Шаманска митологија; Шаманска иницијација; Мистичното шаманско искуство и техниката на транс; Шаманистички реликти во македонската народна традиција;					
	4. Табу, мана и фетишизам					
	5. Полиоксијата како симбиоза на: 1.Магија, 2.Верување во душите на мртвите предци и 3. Култот кон природата					
12.	Методи на учење: Предавања, вежби, проектна задача, аналитичко-интерпретативни есеи, домашни задачи, консултации со професорот.					
13.	Вкупен расположлив фонд на време		6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа			
14.	Распределба на расположливото време		30+30+30+30+60 = 180 часа (2+2+1)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава. (15 недели x 2 часа = 30 часа)	30 часа		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа. (15 недели x 2 часа = 30 часа)	30 часа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа		
		16.2.	аналитичко-интерпретативни есеи	30 часа		
		16.3.	Домашни задачи	60 часа		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови и устен испит			30 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			50 бодови	
	17.3.	Активност и учество			20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60 % успех од сите предиспитни активности, односно 42 поени од проектната задача и од редовноста на предавања и вежби.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација и самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Frejzer Dzejms Dzordz	Zlatna grana	Zagreb	1987
2.	Мирча Елијаде	Историја на верувањата ин на религиските идеи (1-3)	Табернакул	2005		

22.2.	3.	Нина Анастасова Шкрињариќ:	Митски координати	Македонска реч, Скопје	2008
	4.	Ана Витанова - Рингачева	Шаманизмот во македонската народна традиција	Македоника литера, Скопје	2019
	5.	Emil Dirkem	Elementarni oblici religijskog života	Beograd	1982
	6.	Сигмунд Фројд	Тотем и табу	Ѓурѓа, Скопје	2006
	Дополнителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Henrik Lovmјanski	Religija Slovena	Beograd	1996
	2.	Т. Вражиновски:	Народна митологија на Македонците	Матица македонска-Институт за старословенска култура, Скопје/Прилеп	1998
	3.	Vitomir Belaj:	Hod kroz godinu (II izd)	Tehnichka knjiga	2007
	4.	Миладиновци:	Зборник на народни песни	Македонска книга, Скопје	1983

Прилог бр. 3		Предметна програма од втор циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Антропологија на фолклорот – социо-антрополошки истражувања			
2.	Код	4FF201921			
3.	Студиска програма	Македонска филологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет – Штип, Катедра за македонски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор циклус			
6.	Академска година / семестар	Прва година/ Втор семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Доц. д-р Ана Витанова - Рингачева			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Целта е запознавање со теориско-методолошките поими кои се однесуваат на фолклорот и фолклористиката и при тоа да осознаат дека фолклорот е втемелен во две научни области – науката за книжевност (од една страна) и антропологијата (од друга страна). Идејата дека фолклорот е дел од културата (или според Боас – „огледало на културата“) во формална, функционална, комуникациска и контекстуална смисла ќе им овозможи на студентите да сфатат дека фолклорот е „активна традиција“, а не „сурвивал“ од некои				

	изминати времиња. Основната цел е кандидатите да стекнат способност за литерарно и антрополошко интерпретирање на книжевниот фолклор, и да се оспособат за негова контекстуализација во склад со најновите интердисциплинарни толкувања на усната традиција.			
11.	Содржина на предметната програма: 1. Теориско-методолошки аспекти на проучувањето на фолклорот, интердисциплинарен пристап (преку други дисциплини: социо-културна антропологија, етнологија и етнографија, херменевтика, психоанализа и др) и општествена фундираност (фолклорот како „огледало“ на општеството од првобитниот синкретизам до урбаниот фолклор/интернет-фолклорот). 2. Генеза и развој на усната книжевност (врската на уметноста и култот, издвојување на основните родови и видови, социо-антрополошка вертикала во развојот на традиционалната култура (магија-мит-обред- сказна).3. Еволуционисти версус дифузионисти: митолошката, миграционата и антрополошката теорија за еднородноста на сижетите и мотивите. 4. Особености на усната „граматика“ (формулноста како закономерност на усното создавање, варијабилноста како резултат на адаптации и импровизации). 5. Декодираније на социјални кодови во македонската народна традиција: мито-ритуални кодови во календарскиот обреден циклус и во антрополошкиот обреден циклус (раѓање-свадба-смрт).6. Антропологија на сказната (структурално-типолошкиот метод на Проп, и неговата обусловеност од генетичкиот модел на сказната: конзервирани социо-артефакти во македонските народни сказни).			
12.	Методи на учење: Предавања, вежби, проектна задача, аналитичко-интерпретативни есеи, домашни задачи, консултации со професорот.			
13.	Вкупен расположлив фонд на време	6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа		
14.	Распределба на расположливото време	30+30+30+30+60 = 180 часа (2+2+1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава. (15 недели x 2 часа = 30 часа)	30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа. (15 недели x 2 часа = 30 часа)	30 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа
		16.2.	аналитичко-интерпретативни есеи	30 часа
		16.3.	Домашни задачи	60 часа
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови и устен испит	30 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)	50 бодови	
	17.3.	Активност и учество	20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60 % успех од сите предиспитни активности, односно 42 поени од проектната задача и од редовноста на предавања и вежби.		

20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација и самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	К. Пенушлиски:	Одбрани фолклористички трудови	Македонска книга, Скопје	1988
		2.	Томе Саздов:	Усна народна книжевност (во: Историја на македонската книжевност, I том)	Детска радост, Скопје	1997
		3.	Нина Анастасова Шкрињариќ:	Фолклорни социјални фосили	Македоника литера, Скопје	2011
		4.	В. Проп:	Историските корени на волшебната приказна	Македонска реч Скопје	2011
		5.	Vitimir Belaj:	Hod kroz godinu (II izd.)	Tehnichka knjiga	2007
		6.	E. Evans-Prichard:	Socijalna antropologija	Prosveta, Beograd	1983
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	В. Проп:	Морфологија на сказната	Македонска реч, Скопје	2009
		2.	Т. Вражиновски:	Народна митологија на Македонците	Матица македонска-Институт за старословенска култура, Скопје/Прилеп	1998
		3.	М. Цепенков:	Македонски народни приказни	Македонска книга, Скопје	1989
4.		Миладиновци:	Зборник на народни песни	Македонска книга, Скопје	1983	
5.		Emund Lich:	Kultura i komunikacija	Beograd	1989	
6.		К. Пенушлиски:	Митот и фолклорот	Матица македонска, Скопје	2005	

Прилог бр. 3		Предметна програма од втор циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Естетиката на комуникација и рецепцијата во наставата по македонски јазик и литература			
2.	Код	4FF202221			
3.	Студиска програма	Македонска филологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет, Катедра по Македонски јазик и книжевност			
п5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор циклус			
6.	Академска година / семестар	Прва година/ втор семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Проф. д-р Виолета Димова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Оспособување на студентите за толкување на литературата од аспект на естетската функција на текстот и на јазикот; способност за аплицирање на конкретни примери во пракса преку искуства за образованието и воспитно-образовните методи во современиот образовен систем.				
11.	Содржина на предметната програма: <ul style="list-style-type: none"> - Методичко-теориски основи на методот на естетска комуникација и теоријата на рецепција и нивната примена во изучувањето на македонскиот јазик и книжевност; - Методот на естетика на комуникацијата како полижанровска дисциплина; - Теоријата на рецепција како филозофски и наставен метод; - Средствата за комуникација во наставата по македонски јазик и литература; - Видовите комуникација во функција на развој на емоционалната интелигенција; - Симулација на наставни часови со примена на методот на естетска комуникација и рецепција на наставната единица од страна на учениците во основното и во средното образование. 				
12.	Методи на учење: предавања, вежби семинарска работа, консултации				
13.	Вкупен расположив фонд на време	6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа			
14.	Распределба на расположивото време	30+30+30+30+60 = 180 часа (2+2+1)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава. (15 недели x 2 часа = 30 часа)	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа. (15 недели x 2 часа = 30 часа)	30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа	
		16.3.	Домашно учење	60 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Проектна задача		30	
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)		50	

17.3.	Активност и учество	20	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)
		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)
		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60 % успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби	
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација и самоевалуација	

22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Димова, Виолета	Литературното дело и рецепиентот	Македонска реч, Скопје	2007
		2.	Žan, Kon	Estetika komunikacije	Klio, Beograd	2001
	3.	Рождественски, В. Јуриј	Принципи на современата реторика	Македонска реч, Скопје	2006	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Борев, Јуриј	Естетика	Македонска реч, Скопје	2008
		2.	Jakobson, Roman O	Lingvistika i poetika	Nolit, Beograd	1966
3.	Дикро, Освалд	Енциклопедиски речник на науките за јазикот	Детска радост, Скопје	1994		

Прилог бр. 3		Предметна програма од втор циклус на студии
1.	Наслов на наставниот предмет	Текстуална лингвистика
2.	Код	4FF201621
3.	Студиска програма	Македонска филологија
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно	Филолошки факултет – Штип, Катедра за македонски јазик и книжевност

	институт, катедра, оддел)			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор циклус		
6.	Академска година / семестар	Прва година/ Втор семестар	7.	Број на ЕКТС кредити
8.	Наставник	Проф. д-р Игор Станојоски		
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): да се овозможи историски преглед и воведување во текстуалната лингвистика и да се овозможи структурно-семантичка анализа на највисоко јазично ниво. Да се завлезе во текстуална анализа од различни функционални стилови, дискурси и да се постави основата во идентификација на јазичните дискурси. Да се развие чувство за критичка анализа на дискурсот со паралела преку споредба на книжевна анализа наспрема лингвистичка анализа. Да се оспособат магистрандите да вршат текстуална анализа и да даваат квалитативна процена на различни дискурси.			
11.	Содржина на предметната програма: Текстуална лингвистика – поим, појавата и развојот на текстуалната лингвистика. Историски преглед на поврзаноста на анализа на текст (говор), поставеноста на текстуалните анализи во антиката (Аристотел, Платон и др.) за логичката поставеност на ниво мислење, говор, текст. Поставеноста јазик наспрема текст во современата лингвистика. Системска функционална лингвистика (М. Халидеј, Роберт Бејгранд и др.). Внатрешен систем на различни текстови (структурно-семантичка анализа). Продукција и рецепција на текст. Различни модели на текст и критичка анализа од различни дискурси. Јазичното знаење како основа за виртуелизација и за актуелизација на текст. Поврзаноста на сложени реченични низи во текст. Поим за интертекст. Текст во контекстот. Анализа на вештачките форми (на псевдотекстови). Формализација на текст. Интертекстуална актуелизација (теорија наспрема практика).			
12.	Методи на учење: Предавања, вежби, проектна задача, индивидуални вежби, домашна работа, консултации со професорот.			
13.	Вкупен расположлив фонд на време	6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа		
14.	Распределба на расположливото време	30+30+30+30+60 = 180 часа (2+2+1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава. (15 недели x 2 часа = 30 часа)	30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа. (15 недели x 2 часа = 30 часа)	30 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа
		16.3.	Домашно учење - задачи	60 часа
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови и устен испит	30 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)	50 бодови	
	17.3.	Активност и учество	20 бодови	

18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)			
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)			
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60 % успех од сите предиспитни активности, односно 42 поени одпроектната задача и од редовноста на предавања и вежби.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик / Англиски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација и самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	
		1.	Макеј Кавка	Македонистички дискурси	Институт за македонски јазик, Скопје	
		2.	Сн. Веновска-Антевска	Кохезијата и кохеренцијата на текстовите на молитвите во православното христијанство во македонскиот стандарден јазик. Македонистички собир, Охрид 2008	Скопје	
		3.	Robert de Beaugrande , Wolfgang U. Dressler	Introduction to Text Linguistics	London	
		4.	Robert de Beaugrande	Text linguistics at the millennium: Corpus data and missing links.	Text 20 London	
		5.	M. Halliday	Introduction to Functional Grammar, second revised edition.	London: Arnold	
		6.	Група автори	Зборници од „Денови на Благоја Коруни“	Институт за македонски јазик	
					2000-2016	
		Дополнителна литература				
		22.2.	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач
			1.	Сн. Веновска-Антевска	Критичка анализа на дискурсот (КАД) во научниот стил	Институт за македонски јазик, Скопје
					2006	

		2.	Сн. Веновска-Антевска	Структурата и врзаноста на текстот во Дениција од Петре М. Андреевски	Зборник Филолошки факултет, Скопје	2009
		3.	Сн. Веновска-Антевска	Кохезивните средства на текстот во научниот стил (во македонскиот јазик), Научна конференција, Семинар за македонски јазик	Семинар за македонски јазик,	2010
		4.				
		5.				
		6.				

Прилог бр. 3		Предметна програма од втор циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	Корпусна лингвистика				
2.	Код	4FF201321				
3.	Студиска програма	Македонска филологија				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет, Катедра по македонски јазик и книжевност				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор циклус				
6.	Академска година / семестар	Прва година/ Прв семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	8	
8.	Наставник	Проф. д-р Игор Станојоски				
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Програмата за предметот <i>Корпусна лингвистика</i> има за цел да ги запознае студентите со начините на формирање корпуси и нивно користење, видовите резултати што можат да се добијат, примената на добиените податоци, како и теоретските промени до кои корпусните истражувања можат да доведат.					
11.	Содржина на предметната програма: 1. Вовед во корпусната лингвистика; 2. Креирање корпус: планирање, собирање и внесување на податоците, аотирање на корпусот; 3. Корпусни истражувања: дефинирање на корпусот и некои проблеми поврзани со него (автентичност, репрезентативност, издвојување), приоди во корпусните истражувања, единици на					

	истражување и нивната околина, истражување на корпуси од различни јазици; 4. корпусни истражувања на јазикот што се користи во различни професии (академски, правен, рекламен); 5. паралелни корпуси и корпуси на меѓујазик 6. користење корпуси во процесот на преведување; 7. правци во развојот на корпусната лингвистика.			
12.	Методи на учење: Предавања, вежби, проектна задача, индивидуални вежби, домашна работа, консултации со професорот.			
13.	Вкупен расположив фонд на време	8 ЕКТС x 30 часа = 240 часа		
14.	Распределба на расположивото време	45+30+30+60+75 = 240 часа (3+2+2)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава. (15 недели x 3 часа = 45 часа)	45 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа. (15 недели x 2 часа = 30 часа)	30 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа
		16.2.	Самостојни задачи	60 часа
		16.3.	Домашно учење - задачи	75 часа
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		30
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		50
	17.3.	Активност и учество		20
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60 % успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби.		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација и самоевалуација		
22.	Литература			
	22.1.	Задолжителна литература		

		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Tognini-Bonelli, Elena	Studies in Corpus	Amsterdam	2001
	2.	В. П. Захаров, С. Ю. Богданова	Корпусна лингвистика	Санкт-Петербургский государственный университет	2020	
22.2.	Дополнителна литература					
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
	1.	Beeby, Allison Rodríguez Inés, Patricia Sánchez-Gijón, Pilar	Corpus Use and Translation : Corpus Use for Learning to Translate and Learning Corpus Use to Translate	Amsterdam, NLD: John Benjamins Publishing Company	2009	

Прилог бр. 3		Предметна програма од втор циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	Современи состојби на словенските јазици				
2.	Код	4FF202321				
3.	Студиска програма	Македонска филологија				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет, Катедра по македонски јазик и книжевност				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	втор				
6.	Академска година / семестар	Прва година/ Втор семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6	
8.	Наставник	Проф. д-р Игор Станојоски				
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема				
10.	Цели на предметната програма (компетенции):					
	1. Студентите да ги продлабочат познавањата стекнати со предметот Споредбена граматика на словенските јазици, 2. Да стекнат претстава за најспецифичните социолингвистички прашања во и меѓу словенските земји, 3. Да се запознаат со јазичните политики на словенските земји.					

11.	Содржина на предметната програма: 1. Македонската јазична политика; 2. Македонско-бугарскиот јазичен спор; 3. Бугарскиот стандарден јазик во споредба со македонскиот стандарден јазик; 4. Српскиот, хрватскиот, босанскиот и црногорскиот литературен јазик; 5. Јазичната политика на Словенија, Полска и Чешка, како модел за успех, 6. Јазичната ситуација во Украина и Белорусија; 7. Рускиот јазик како еден од светските јазици, 8. Состојбата на лужичките јазици. 9. Книжевниот превод во словенските земји.			
12.	Методи на учење: Предавања, вежби, проектна задача, индивидуални вежби, домашна работа, консултации со професорот.			
13.	Вкупен расположив фонд на време	6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа		
14.	Распределба на расположивото време	30+30+30+30+60 = 180 часа (2+2+1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава. (15 недели x 3 часа = 45 часа)	30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа. (15 недели x 2 часа = 30 часа)	30 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа
		16.3.	Домашно учење - задачи	60 часа
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		30
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		50
	17.3.	Активност и учество		20
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60 % успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби.		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација и самоевалуација		
22.	Литература			
	22.1.	Задолжителна литература		

	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Списание на Филолошки факултет „Блаже конески“	Славистички студии	Филолошки факултет „Блаже Конески“	2001-2020
		Зборник на Филолошки факултет „Блаже конески“	Руско-македонски јазични, литературни и културни врски 7. Зборник на трудови од VII македонско-руска научна конференција одржана во Скопје на 15 и 16 јуни 2017.	Филолошки факултет „Блаже Конески“	2018
	Дополнителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.2.	1.	Конески Бл.	По повод најновиот напад на нашиот јазик	Скопје : Земски одбор на НР Македонија	1948

Прилог бр. 3		Предметна програма од втор циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Усвојување на македонскиот јазик како странски			
2.	Код	4FF202421			
3.	Студиска програма	Македонска филологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет, Катедра по македонски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	втор			
6.	Академска година / семестар	Прва година/ Втор семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Проф. д-р Игор Станојоски			

9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема	
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Овој предмет треба да ги оспособи студентите за предавање на македонскиот јазик на странски изучувачи, односно да ги оспособи за работното место лектор по македонски јазик на некој од странските универзитети или во домашните школи за македонски јазик за странци. Исто така, студентите ќе стекнат претстава за македонската јазична политика на афирмација на македонскиот јазик во странство.		
11.	Содржина на предметната програма: 1) Изучувањето на македонскиот јазик како странски; 2) Теорија на изучувањето на странските јазици. Психолошки аспекти на изучувањето на странските јазици; 3) Типови на интелигенција; 4) Методика на наставата по странски јазик; 5) Интерференции, грешки, отстапки и девијации. Каде треба да се бараат најтешките делови од системот на македонскиот јазик? 6) Усвојување на фонетско-фонолошкиот систем на македонскиот јазик; 7) Усвојување на лексиката на македонскиот јазик; 8) Усвојување на системот на минатите времиња; 9) Усвојување на употребата на членските наставки; 10) Усвојување на синтаксата на македонскиот јазик.		
12.	Методи на учење: Предавања, вежби, проектна задача, индивидуални вежби, домашна работа, консултации со професорот.		
13.	Вкупен расположив фонд на време	6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа	
14.	Распределба на расположивото време	30+30+30+30+60 = 180 часа (2+2+1)	
15.	Форми на наставните активности	15.1. Предавања - теоретска настава. (15 недели x 3 часа = 45 часа)	30 часа
		15.2. Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа. (15 недели x 2 часа = 30 часа)	30 часа
16.	Други форми на активности	16.1. Проектни задачи	30 часа
		16.2. Самостојни задачи	30 часа
		16.3. Домашно учење - задачи	60 часа
17.	Начин на оценување		
	17.1.	Тестови	30
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)	50
	17.3.	Активност и учество	20
18.			до 50 бода
			51 x до 60 бода
			5 (пет) (F)
			6 (шест) (E)

	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60 % успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација и самоевалуација			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач
		Година			
		1.	Станојоски, И.	Усвојување на македонскиот јазик како странски (скрипта).	Универзитет „Гоце Делчев“
	2.	Станојоски, И.	Усвојување на македонскиот јазик како странски (практикум).	Универзитет „Гоце Делчев“	
	22.2.	Дополнителна литература			
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач
		Година			
		1.	Станојоски И.	Проблемот на интерференциите при изучувањето на македонскиот јазик во Полска и Украина	Станојоски И.
2.	Зборник од статии (ред.: Лилјана Минова-Ѓуркова, Татјана Гочкова-Стојановска, Љупчо Митревски)	Наставата по македонски јазик како странски: состојби и перспективи	Филолошки факултет "Блаже Конески"	2003	

Прилог бр. 3		Предметна програма од втор циклус на студии	
1.	Наслов на наставниот предмет	Современи македонски јазични состојби	

2.	Код	4FF201421			
3.	Студиска програма	Македонска филологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет, Катедра по македонски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	втор			
6.	Академска година / семестар	Прва година/ Прв семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Проф. д-р Игор Станојоски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Продлабочување и надградување на знаењето стекнато на додипломски студии: запознавање на студентите со најновите случувања во македонскиот јазик, македонската наука за јазикот, од сите лингвистички дисциплини – правопис, правоговор, морфологија, синтакса, семантика, социолингвистика итн. Оспособување на студентите за користење на современите сознанија во проучувањето на македонскиот јазик. Запознавање на студентите со јазичната политика и изградба на критички поглед и чувство за јазична политика и стратегија.				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Македонскиот јазик во XXI век; 2. Македонскиот јазик како предмет на проучување на лингвистиката; 3. Промени во структурата на македонскиот јазик во XXI век под влијание на промената на општествената состојба. 4. Јазична политика.				
12.	Методи на учење: Предавања, вежби, проектна задача, индивидуални вежби, домашна работа, консултации со професорот.				
13.	Вкупен расположив фонд на време		6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа		
14.	Распределба на расположивото време		30+30+30+30+60 = 180 часа (2+2+1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава. (15 недели x 3 часа = 45 часа)	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа. (15 недели x 2 часа = 30 часа)	30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа	
		16.3.	Домашно учење - задачи	60 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			30
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			50
	17.3.	Активност и учество			20
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	

		од 81 до 90 бода	9 (девет) (В)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)			
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60 % успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација и самоевалуација				
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
	22.1.	1.	група автори	Правопис на македонскиот јазик	Институт „Крсте Мисирков“	2015
		2.	Минова-Ѓуркова, Лилјана	Македонски јазик	Uniwersytet Opolski	1998
	Дополнителна литература					
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
	22.2.	1.	Мургоски, Зозе	Толковен речник на современиот македонски јазик	Филолошки факултет „Блаже Конески“	2011

Прилог бр. 3		Предметна програма од втор циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Медиумите во наставата по македонски јазик и книжевност			
2.	Код	4FF202921			
3.	Студиска програма	Македонска филологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет – Штип, Катедра по Македонски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор циклус			
6.	Академска година / семестар	Прва година/Втор семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Проф. д-р Виолета Димова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Оспособување на студентите – идни наставници по јазик и литература за создавање услови за оптимално развивање и искористување на интелектуалните и физичките способности на учениците на подрачјето на вербалното, визуелното, аудитивното, кинестетичкото, сценското и филмското изразување. Медиумите во наставата се изучуваат како наставна тема и наставни средства, па така студентите се оспособуваат за примена на различни типови				

	на часови по медиумска култура со примена на телевизиски, радио- емисии, филм, сценска уметност.					
11.	Содржина на предметната програма: <ul style="list-style-type: none"> - Медиумите во наставата – вовед - Весниците и списанијата во наставата по јазик и литература; - Типови радио-емисии: текст емисии, радио-разговор, радио-приказ, радио-репортажа, радио-адаптација; - Типови телевизиски емисии: емисии со научен карактер, емисии со уметнички карактер; - Театарската уметност во наставата; - Филмската култура во наставата; 					
12.	Методи на учење: предавања, вежби семинарска работа, консултации					
13.	Вкупен расположив фонд на време	6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа				
14.	Распределба на расположивото време	30+30+30+30+60 = 180 часа (2+2+1)				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава. (15 недели x 2 часа = 30 часа)	30 часа		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа. (15 недели x 2 часа = 30 часа)	30 часа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа		
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа		
		16.3.	Домашно учење - задачи	60 часа		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			30	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			50	
	17.3.	Активност и учество			20	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит					
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација и самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Хејнс, Дебора Ц.	Бахтин и визуелната уметност	Cambridg University Press	1995	

		2.	Димова, Виолета	Литературното дело и рецепиентот	Македонска реч, Скопје	2007
		3.	Chilver, Peter	Teaching Improvised drama	B T Bratsvord Limited, London	1978
		Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	22.2.	1.	Zorica Tomic	Komunikologija,	Cigoja Beograd	2003
		2.	Tijana Mandic	Komunikologija- psihologija komunikacije	Clio, Beograd	2003